

ТАКТИЧКА ВЕЖБА МЕШОВИТЕ
АРТИЉЕРИЈСКЕ БРИГАДЕ
НА „ПАСУЉАНСКИМ ЛИВАДАМА”

ВАТРЕНИ СКОК 2017

Припадници Мешовите артиљеријске бригаде извели су још један „ватрени скок”. Током осмодневног покретног логоровања превалили су пут од Ниша до Ртња, па до полигона „Пасуљанске ливаде”, где су извели завршну тактичку вежбу с бојним гађањем. Потом, задовољни реализацијом свих постављених ватрених задатака, који су били круна обуке, вратили су се у Ниш.

У суботу, 20. маја, на Интервидовском полигону „Пасуљанске ливаде” почела је да пљушти киша, а недеља је осванула магловита. Био је то седми дан покретног логоровања „Ватрени скок 2017”, дан кад су припадници Мешовите артиљеријске бригаде имали задатак да изведу артиљеријска бојна гађања. Видљивост од 5 до 10 метара их је у томе спречавала. Осматрачница, најзначајнија тачка са које се руководило гађањем, Велики Антравељ, рејон циља, и Михајлова рупа, један од ватрених положаја, „пливали” су у непрозирној белини.

Командант Бригаде пуковник Звонко Стојковић и руководилац вежбе пуковник Дејан Новаковић посматрали су прамичке

магле како се повлаче, навлаче и развлаче над полигоном и размишљали да ли ће се и када магла повући и хоће ли бити гађања, за које је планирано да почне у десет часова. Метео-балон пуштен је још у 8.30, а припадници три дивизиона – Првог топовско-хаубичког артиљеријског, Четвртог топовског артиљеријског и Мешовитог ракетног артиљеријског – били су од јутра на својим положајима. Артиљерци су тог јутра кренули чак у три сата ка Великој Брезовици, у очекивани рејон, који је у најбољем случају, због лошег пута, удаљен сат времена вожње.

Сви су били спремни за почетак, али им време то није дозвољавало.

– Магла неће почети да се повлачи до два сата, а гађања неће моћи да почну пре три, али ће их данас сигурно бити – рекао је пуковник Стојковић окупљеним старешинама. Из њега је говорило вишегодишње искуство, познавање полигона, али и урођени оптимизам. Пасуљане су то. Ту се време мења из сата у сат. Охрабривале су информација да је на Великој Брезовици сунчано. А ако се магла и не повуче, сутрадан је био резервни термин за гађање.

Уследили су сати чекања. Нестрпљивог и неизвесног. И било је онако како је пуковник Стојковић рекао. У два се помолило сунце, а у три су по-

чела ватрена дејства. Претећа магла згуснула је активности, па су синхрон дејствовали и цевна и ракетна артиљерија на циљеве на Великом Антралеу. И, како кажу, никад није била тако ефикасна завршница гађања. Све због временских прилика. Оне су тада исписале динамичан сценарио.

Дани покрета и увежбавања

Припреме за вежбу и бојно гађање припадници Мешовите артиљеријске бригаде започели су два месеца раније. Најпре у матичној касарни „Мија Станимировић“, а после и на стационарном логоровању на Рујничкој коси. Дан великог покрета, јединственог у години, за нишке артиљерце био је 15. мај. Тада је у раним јутарњим часовима припадницима Команде и јединицама дат знак за узбуну. Убрзо је из касарне кренуло око 500 припадника сталног и резервног састава, али и кадета 138. класе Војне академије – смер артиљерија (који се налазе на стажирању у Бригади), на осмодневно покретно логоровање. Осим личног наоружања, покренута је и војна техника – топ-хаубице 152 mm НОРА М86, топови 130 mm М46 и ракетни системи ЛРСЧ 262 mm „оркан“.

По изласку из касарне поседнута је логорска просторија на планини Ртањ, у рејону тригонометра 722. Према речима начелника штаба Бригаде пуковника Дејана Новаковића, била је то прва супозиција логоровања, на којој је започео процес оперативног планирања ради извршења задатка – увежбавања артиљеријских и ракетних оруђа како би што квалитетније извела артиљеријска бојна гађања на полигону „Пасуљанске ливаде“. На тој планини провели су четири дана.

Артиљерци су на Ртњу увежбавали заузимање елемената борбеног распореда, поседање ватрених положаја, рад по командама за гађање, премештање са једног на други положај. Послуге оруђа и ракетних система Бригаде обучавали су се и за деј-

ство у ноћним условима. Обука је трајала од три сата ујутро и током целог преподнева. Припадници 69. логистичког батаљона правремено су и редовно обезбеђивали исхрану, водоснабдевање, здравствену заштиту, техничку подршку...

После Ртња уследило је још једно премештање – на полигон „Пасуљанске ливаде“. Ватрени дани на Пасуљанама почели су извођењем ве-

жбовних и испитних батеријских гађања из уметнуте цеви 20 mm са топхаубицама НОРА и топовима 130 милиметара. Била је то припрема за велико ватрено финале – посредна артиљеријска бојна гађања, која су изводили припадници три дивизиона Бригаде.

Вежбу су са главне осматрачнице, која се налазила на тригонометру 719, пратили командант Копнене војске генерал-потпуковник Милосав Симовић, чланови тима за спољну евалуацију из Команде Копнене војске, те резервне војне старешине општинске организације Резервних војних старешина Алексинац.

Занимљиво је и готово невероватно да их је током целог пута пратило лепо време, које је омогућавало да се сви предвиђени садржаји изведу

ници Зоран Николић и Владан Мијалковић и мајор Саша Миленковић из Мешовитог ракетног артиљеријског дивизиона, коме је то било прво гађање у улози команданта дивизиона. Главни извођачи тих „ватрених игара“ били су руковоаци гађања, командири батерија – мајори Горан Рангелов, Предраг Радуновић и Никола Маринковић, а у Мешовитом ракетном артиљеријском дивизиону капетани Радивоје Стојчевић и Милан Никић. Од њиховог знања и артиљеријске вештине зависила је успешност у погађању циљева. У њих су биле уперене све очи и њихове команде се будно слушале.

На ватреном положају на Великој Брезовици, удаљеној 10,6 km од рејона циља, било је живо од раног јутра. У зору су били укупани топови

Тачно у 15 часова отпочела су дејства. Јединачна паљба, рафали и плотун тресли су ватрени положај. Оруђа су дејствовала убојито. Ватрени положај шарали су светлосни бљесци и простором се ширили тупи и заглушујући звукови оруђа, који су потресали тло. Како је ветар дувао, простором су се губиле речи команде, па су их кадети 138. класе ВА преносили на ватреном положају, узвикујући их гласно. Иначе, млади будући артиљерци су се на тој тактичкој вежби налазили у улогама од командира вода до заменика командира батерије. Они су дорађивали елементе за гађање, које су рачунали рачуначи у рачуначком одељењу. Права атракција међу кадетима била су два Анголца – Алберто де Силва Васко да Гама и Ђосе Переире.

много лакше и једноставније, али је завршница била драматичнија и неизвеснија, са већом дозом динамике и теренске временске хировитости.

Сати ватреног дејства

Ватрена дејства почела су после пет сати закашњења због магле – не у 10, како је планирано, већ у петнаест часова. На осматрачници су били руководиоци гађања – потпуков-

и хаубице, а послуге су чекале приправне за дејства. Динамика гађање била је следећа: у батеријским гађањима прва батерија требало је прва да испали пројектиле, потом друга, па трећа, а свака батерија имала је по једно батеријско гађање са по три циља. Иза тога следило би дивизионо гађање, за које је основна батерија била друга и она је требало да изврши коректуру, а после ње укључују се прва и трећа батерија. Пред крај се испалује рафал на дивизиони циљ, а плотун је остављен за крај.

Када се све стишало, прошетали смо и поразговарали са артиљерцима. Старији водник Никола Дисич на дужности командира првог одељења другог вода Друге хаубичко-артиљеријске батерије, коме је ово било треће дивизионо гађање, каже да су успешно извели гађање и вежбу „Ватрени скок 2017“ – послуге су биле увежбане, нишанције такође, команде су добро одрађене, а рачуначи су одлично урадили свој посао.

Задовољство успешним гађањем не могу сакрити ни разводник Милан Стојановић, који је био пуни-

РЕЧИ КОМАНДАНТА

лац на топу 130 mm M-46, коме је то било прво бојно артиљеријско гађање, а ни млади кадет Вељко Спасић.

На положају Михалова рупа биле су задовољне и послуге „оркана“, које су из вежбовних уређаја за гађање на скраћеном растојању дејствовале ракетама „пламен“ 128 mm M-63/08 с главом обележавајућом. Потпоручник Стефан Жуловић, командант ракетног вода 262 mm „оркан“ у Мешовитом ракетном артиљеријском дивизиону, каже да је дивизион гађао четири циља на Антравелу и да је испалено 16 ракета. Сви циљеви су погођени и, захваљујући временским условима и натопљеној земљи, ракете нису као по обичају запалиле растине на Антравелу.

– Наша јединица је мала по бројном стању, али велике ватрене моћи, и сви су били максимално обучени и дисциплиновани. Ово су задаци које наше послуге највише прижељкују и гађању се највише радују. Моје колеге командири водова и ја презадовољни смо њиховим залагањем на ватреном положају и резултатима гађања – истиче потпоручник Жуловић.

Јединица је за гађање добила одличну оцену. У Мешовитом ракетном артиљеријском дивизиону је то био дан када је „спало перје“ свој тројици командира одељења који су први пут гађали из четвороцевног „оркана“ – старијем воднику прве класе Зорану Ристићу и водницима Ивици Ивановићу и Николи Тасићу. Нису имали много времена за славе, али су поносно примили честит-

„оркана“. Обезбеђена је и здравствена заштита, иако су морали да траже помоћ од Четврте бригаде Ков, јер су њихове докторке одсутне – једна је на породичном боловању, а друга на специјализацији. Зато је на полигону била лекар потпоручник Ивана Ивановић, којој је Врање прво место службовања. Она је била и на ватреном положају на Великој Брезовици, обилазила људство и давала им упутство како да се заштите од крпеља. Каже да није

– Господо официри, подофицири и војници, нисам ни сумњао да ћете гађати одлично. Никад ви не бисте постигли одличне резултате да не осећате артиљерију у срцу и души. И то је наша највећа снага. И одајем вам признање за то и као човек и као официр. Хвала Богу да имамо такве војнике, официре и подофицире Звонко Стојковић и ја. Поносан сам на све вас који сте овде у строју и мени ће бити част да сваком од вас стиснем руку и да кажем честитам – истакао је генерал-потпуковник Милосав Симовић командант Копнене војске.

ке другова, команданта Бригаде и команданта Копнене војске генерал-потпуковника Милосава Симовића, који су обишли припаднике јединице на оба ватрена положаја.

Говорећи о завршеној вежби пуковник Стојковић, командант Бригаде рекао је:

– Од почетка покретног логоровања до извршења данашњих бојних гађања извели смо низ тактичких увежбавања, тактичких вежби и наше команде и наших јединица, а са данашњом активношћу – извршењем артиљеријских бојних гађања, што је круна нашег логоровања и обуке, завршили смо циклус обучавања и постављених циљева и задатака логоровања. Веома сам задовољан реализованим активностима и задацима мојих јединица, а данашња гађања оцењујем веома високом врлодобром оценом.

Време паузе

Током логоровања не може се без логистике. Механичари се брину о оруђима, а екипа из ТРЗ „Чачак“ дошла је као припомоћ послугама

имала пуно посла, али су лекарска помоћ и савет увек добродошли.

Најпосећеније место на логоровању било је кухиња. Свако је прижељкивао топао кувани оброк, а командир воду за општу логистику потпоручник Марко Ћук прича да су били готово непрекидно ангажовани, јер се у кухињи спремао дневно око 500 obroka. На Ртњу су користили кухињу ауто-приколицу од 300 литара, али се на Пасуљанама храна припремала у зиданом објекту. Три куvara – цивилно лице Бојан Ристић и десетари Радивоје Спасић и Драгутин Марковић – предвођена заставником Дејаном Тасићем, и њихових

шест помоћника припремало је храну сваког дана, осим првог и последњег, кад се делили суви оброк.

И док су сви били на терену, они су радили. Спремали оброке према прописаном јеловнику. Потпоручник Ћук каже да им је било најтеже кад је на менију кромпир, јер је тада требало ољуштити и 200 килограма тог поврћа за један ручак.

Дани покретног логоровања завршени су безбедним повратком у касарну.

У новинарску бележницу ставићемо тачку за ову годину, а наш дугогодишњи сарадник мајор Славиша

Врбића, референт за односе с јавношћу у Бригади, вежбу ће памтити јер одлази у пензију, па му је последња. Мешовита артиљеријска бригада уписаће се још једну успешну активност. Иако је слична осталима, на свој начин је јединствена. Њену завршницу одређивале су временске прилике. Упркос снажној магли победила је истрајност и жеља свих припадника Бригаде да се одржи тог дана. Можда се пред снажним дејством артиљерије магла тог дана дефинитивно повукла. ■

Мира ШВЕДИЋ
Снимили Игор САЛИНГЕР
и Жарко СКОКО

